

privilegi tornar a posseir una mena de full en blanc, per *no* poder tornar a començar. Si Guillaume de Machaut es protegí afirmant que *el meu fi és el meu començament*, perquè no podem tornar a activar el nostre inici?

Segon naixement: Soler. La *Sonata* data de l'any 1963, any d'aquell film de savi terror que fou *The birds* de Hitchcock i de la mort del creador de l'òpera *Mörder, Hoffnung der Frauen*, Paul Hindemith. Aquesta *Sonata* va ser escrita a petició del clarinetista Juli Panyella, que va ser professor meu, i va haver d'esperar quaranta-quatre anys a ser estrenada. Curiosament vaig ser qui s'encarregà d'oferir la primera audició en el X Festival Internacional de Música Contemporànea de El Salvador (2007). Havia de ser jo l'encarregat de remoure la pols? M'estava esperant?

En els minuts finals de la pel·lícula de Philip Kaufman, basada en la novel·la de Milan Kundera, *The Unbearable Lightness of Being*, es representa la manera més inútil d'un amor proscrit però substanciós. Diu el diàleg:

- *En què estàs pensant Tomàs?* Preguntà l'actriu Juliette Binoche.

- *En lo feliç que sóc!* Contestà l'actor Daniel Day-Lewis.

De ben segur, Tomàs i companyia, que tanta felicitat pot arribar a saturar i a menysprear les portes de l'enteniment. El poeta lleidatà Jaume Agelet arremet contra la injusta capacitat que tenen el ulls de les vísceres del pensament: *En tu visc/ enterrat i diluït. En mi vius/ enterrada i diluïda*.

Soler diu que uns acaben i altres comencen. Però... què pot significar acabar? Què vol dir començar? No voldria deixar cap de les dues preguntes en l'aire. Tornaré a citar a Dylan Thomas: *I have longed to move away from the repetition of salutes*, (He desitjant marxar ben lluny de les repeticions de les salutacions).

Segur que em deixo alguna obra per comentar, però importa? Tot és música. Voldria permetre'm el luxe, o la necessitat de donar-me la benvinguda a la meua vida, perquè *només allò que té un principi i un final arriba a ser interessant*, expressà Thomas Mann en un dels últims discursos. Ah! i *Moltes Felicitats* per a l'interessat.

*El mar espera/
a su vieja ventana/
de pelo corto y abrumado/
Quiere despedazar a sus hijos/
para cuando llegue el verano/
ya no tener lágrimas*

Joan Pere Gil

Títol dibuix: *Árbol*. Autor: Iván Gil Báscones

5è Festival de Música
Josep Soler
80è aniversari

Biblioteca
de Catalunya
100 ANYS OBERTA AL PÚBLIC

Concert *Elegia per a dos naixements.* Concert extraordinari amb motiu dels 80 anys de Josep Soler

Joan Pere Gil, clarinet
Lluís Avendaño, piano

Sala de Llevant de la Biblioteca de Catalunya
Dimecres, 25 de març de 2015, a les 20.30 h
Entrada lliure. Aforament limitat

PROGRAMA

*Respirar es sufrir / es como ahogarse
entre recuerdos/ acabados de nacer (...)
En la habitación, de Joan Pere Gil*

<i>Stimme des Abends</i> op.9, núm.1 (1898) piano	A. von Zemlinsky (1871/1942)
<i>Elegia</i> (1920) clarinet i piano	Ferruccio Busoni (1866/1924)
<i>Mein erster Walzer</i> op.1(1901) piano	Alban Berg (1885/1935)
<i>The Things Our Fathers Loved</i> (1917) (versió clarinet i piano)	Charles Ives (1874/1954)
<i>Fragment eines Klavierstückes</i> (1900/1) piano	Arnold Schönberg (1874/1951)
<i>Monòleg</i> (1956) clarinet (Moderato- L'istesso tempo- Larghetto- Allegretto- Allegro appassionato)	Ernst Krenek (1900/1991)
<i>Tema i 7 Variacions</i> (1960) piano (estrena)	Josep Soler (1935-)
<i>Tres Preludis</i> (1923/1926) (versió clarinet i piano)	George Gershwin (1898/1937)
<i>Intermezzo</i> Op. 118, nº2 (1893) (versió clarinet i piano)	Johannes Brahms (1833/1897)
<i>Sonata</i> (1963) clarinet i piano (estrena de la nova versió)	Josep Soler (1935-)

Joan Pere Gil, clarinet

Lluís Avendaño, piano

ELEGIA PER A DOS NAIXEMENTS

Quants fets poden arribar a passar en poc temps. Un d'ells podria ser, i així ha estat, perdre el costum de viure, o si vulgués ser més precís, saber viure de forma útil, o dir que voldria treure cap en fora aquell home que no porto a dintre. Però... *difícilment els mortals saben reconèixer a l'home pur*, reia orgullosament **Empedokles** a través de Hölderlin.

Primer naixement: Alban. Nom del meu fill petit, escollit gràcies a les **Vier Stücke** op.5 per a clarinet i piano de Berg. *El meu primer vals, dedicat a la meva mare*, diu a l'encapçalament d'aquesta suposadament innocent peça per a piano, el seu op.1 real, d'Alban Berg. Com és possible que sigui la mateixa persona que trenta-quatre anys després, escriu l'escena de **Jack the Ripper** a l'òpera **Lulu**?

Ernst Krenek, el membre més important de la segona generació de compositors austríacs, hereu directe del llegat musical germànic fou creador compulsiu, potser en excés, retrobà un llenguatge tradicional fusionat amb idees pròpies i desconcertants.

Gershwin morí als trenta nou anys, la mateixa edat que tenia l'autor del vers, *Too proud to die* (massa orgullós per morir), Dylan Thomas (1914/1953). Quanta bellesa per difondre se'ls va negar. Tant el compositor de la fosca pell, com Charles Ives, present avui amb una de les seves cançons per a veu i piano, foren antagònics, únics, però genuïns compositors que parí els Estats Units.

Truman Capote nasqué l'any 1924, any que morí Kafka, Puccini i el fill d'un clarinetista, Ferruccio Busoni. Aquest dos autors italians composaren una **Turandot**. Durant la vida metàl·lica i sàvia que portaven tots aquests compositors, Stefan Zweig se suïcidà al Brasil, *país del futur*, junt amb la seva dona Charlotte Elisabet Altman. L'autor de **Die Welt von Gestern. Erinnerungen eines Europäers** i Alexander Zemlinski (sentirem una romàntica peça de joventut per a piano), moriren el mateix any, el 1941, això sí, el primer de manera voluntària i el segon creiem que no.

L'alcohòlic i venerable Joseph Roth, un altre dels personatges que formaren aquest món savi, també d'escriptura metàl·lica, li escriu a Zweig: *La paraula ha mort, els homes borden com gossos*. Ara tot és mort, els grans pensadors, el metall, els gossos... fins i tot la música. Però pot ser fascinant i tot un